

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”: „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Săliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișorul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
fêrul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoțana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvamaia”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 26 Aprilie 1902.

Nr. 17.

La chestiunea înființării unei școli agronomice românești.

1. Felul școlii agronomice de înființat.

Secțiunea economică a Asociațiunii în ședința dela 19 Februarie a. c. a luat între agendele sale proxime și inițierea înființării unei școli agronomice românești. Cu studiul pregătit au fost însărcinați presidentul, d-l Parteniu Coșma, și referentul secției, d-l Dr. Vasile Hossu. Chestiunea e pusă deci în bune mâni. Totuși, o discuțiune asupra acestei teme nu poate fi decât folositoare.

Credem a fi de prisos să ne întreținem mai pe larg la acest loc asupra trebuinței de școli agronomice românești pentru poporul nostru din această țară. Ajunge, credem, să constatăm, că toate școlile noastre cu caracter românesc ne fac servicii foarte importante și cu chipul acesta ele sunt indispensabile pentru asigurarea progresului și viitorului nostru. Sunt deopotrivă folositoare școlile noastre populare elementare, școlile civile de fete, școlile de meserii, școlile comerciale, școlile reale, gimnasiile, institutele pedagogice și seminarile teologice. Și oare numai lipsa școlilor agronomice românești să nu o simțim?

Da, o simțim, și ea e simțită nu de eri de alaltăeri, ci de deci de ani. Iată ce găsim d. e. la pag. 250 și 251 a revistei „Transilvania” din 1868: „Cine poate denega în prezente necesitatea școlilor agronomice, cari au chemarea de a introduce pe popor întru cultivarea mai rațională a pământului, ca acesta să producă fructe mai multe, mai bune și mai sănătoase, basând și îmbunătățind starea materială a singuraticilor, a poporului, a națiunii, ba a patriei întregi...” Tot la locul citat se indică și modalitatea: cum și unde ar fi să se înființeze institutul respective institutele agronomice împreună cu economie de model, și, încă ce e mai mult, fără spese.

Dela acel timp, când fericitul Stefan Pop, fost profesor în Blaj, propoveduia înființarea de școli

agronomice, — au trecut 34 de ani. De atunci s'a făcut o singură încercare cu o economie de model la Rășinari, care nu a fost de durată. Acum s'a pus în lucrare înființarea unei grădini de pomi și economie de model la Săliște. Cea dintâi a fost subvenționată de comitatul Sibiiului, iar a doua se face din partea comunei Săliște, cu ajutorul cassei de păstrare de acolo, și la organizarea amânduror „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu” și-a dat și își dă concursul său moral și în parte și material.

Despre alte încercări, ce s'au mai făcut în direcția înființării de școli agronomice românești vom vorbi mai târziu.

Inițiativa luată din partea secțiunii economice a Asociațiunii ni se pare destul de serioasă; de altcund e și timpul suprem ca să se facă un început și în direcția înființării unei școli agronomice.

Întrebarea primă, ce trebuie să ne punem acum când se tractează de înființarea unei astfel de școli, este: ce fel de școală să înființăm, pentru-ca ea să răspundă celor mai arțetoare trebuințe ale noastre?

Ca să putem răspunde la această întrebare trebuie să vedem înainte de toate ce institute agronomice au alte naționalități din patrie pentru satisfacerea trebuințelor lor de multe feluri.

Între institutele superioare economice din Ungaria se numără: 1. Academia agricolă din Magyar-Óvár, 2. Academia de silvicultură din Șemniț și 3. Academia veterinară din Budapesta. În categoria școlilor medii (secundare) agricole se numără în total patru. În categoria școlilor inferioare se numără în total 19. Sunt apoi 15 școli pentru calificarea vierilor și de vierit, 2 institute de grădinarit, o școală pe seama magistrilor pentru udarea livezilor, 4 școli de lăptărit și 4 școli pentru vigiliile silvanali. În total deci erau în 1899 = 52 institute economice, dintre cari 48 cu limba de propunere maghiară și 4 cu limba de propunere germană. În 1899 aceste institute au fost frecventate de 2091 elevi, între cari numai 49 (2.34%) români; pe când în proporție cu numărul nostru ar fi trebuit să fie aproape 400 elevi.

Ne întrebăm deci de nou: care dintre numitele școale ar fi mai de neapărată trebuință pentru noi, și nu ne ar fi nici peste putință a le înființa din puterile noastre proprii?

Lucru de sine înțeles, la înființarea Academiei de agricultură, de silvicultură și veterinarie nu ne putem nici cugeta. Tinerii noștri vor trebui deci să se cultive și pe viitor în academiile de stat sau ale altor naționalități ori confesiuni din patrie, sau din alte țări.

Dar oare o școală medie agricolă românească este ea indispensabilă în timpul de față? Ca să putem răspunde la această întrebare e necesar să scim la ce se aplică absolvenții acestor școale. La noi, ca și în România acești absolvenți primesc posturi dela stat, și găsesc condiții în economiile mari ale multor proprietari; dar mare parte se aplică și pe alte cariere cu totul străine de calificarea agricolă. Mai pe scurt: absolvenții școalelor medii agricole caută pâine. Și e întrebarea: aveream noi unde să aplicăm cu folos un număr de câte-vazeci de tineri, ce ar absolva în fiecare an o școală medie agricolă românească? Noi credem că în situațiunea noastră prezentă și pentru mult timp în viitor nu vom avea unde să plăsam pe acești tineri, și astfel am aduce sacrificii pentru a crește un balast.

Nu tot așa se prezentă chestiunea când e vorba de școalele agronomice inferioare, cari sunt cele mai aproape de trebuințele poporului. *O economie de model românească*, cum bunăoară e aceea a comitatului Sibiu, ne trebuie nouă. Și cu o astfel de economie, împreună cu școală agronomică inferioară, ar trebui să se facă începutul.

Cursul acestor școale e cel puțin de un an. Se primesc în ele fii de plugari, cari au trecut de 17 ani. Spese, de regulă nu se cer; pentru-că tinerii, învățând și făcând practică, totodată și muncesc și-și agonisesc întreținerea.

În timpul iernii se propun în aceste școale următoarele obiecte de învățământ: 1. Științele elementare din economia de câmp. 2. Științele speciale din cultura plantelor. 3. Pomologia. 4. Științele speciale din cultura și igiena vitelor. 5. Fizica. 6. Aritmetica și geometria. 7. Limba maghiară.

Primăvara, vara și toamna elevii se îndeletnicesc cu lucrări practice și anume: a) *Lucrări de mână* cum sunt: înhămarea și prinderea la car a cailor și boilor; sămănatul cu mâna și cu mașina de semănat; săparea și mușinoitul cu „Planet junior”; scoaterea, plantarea, legarea și îngrădirea pomilor; diferitele sisteme de altoire la pomi și vița de vie. b) *Lucrări cu vite*: aratul cu plugul universal Sack, și anume: cu plugul singur; cu tăietorul dinainte; cu plugul pe două brezde; cu plugul pentru afundime; cu uneltele de curățit; cu uneltele de grămadit; cu extirpătorul; cu făcătorul de gropi; cu mașine de scos cartofi. Aratul cu plugul schimbător. Lucrări cu carul „Planet junior”, și anume: săpatul (curățitul în diferite lățimi, afundimi și mo-

duri); grămaditul înăuntru și înafară; brăzdarea cu marcherul; acoperirea seminței și neteșitul cu tăvălugul. Grăpatul semănăturilor și al livezilor cu grapa de lanț.

Mai departe cultura sistematică a stupilor și gălițelor, etc.

Învățământul în aceste școale este aievea practic. Aici elevii se exercitează temeinic în manipularea cu cele mai alese mașini și unelte agricole, în cultura vitelor de soi ales, în cultura grădinei de pomi, în cultura trifoiului, lucernei, napilor de zahăr și alte plante cari rentează mai bine în economie.

Deci o astfel de școală, credem, ar fi mai corespunzătoare trebuințelor noastre. În ea n'am crește oameni cari să ceară pâine, ci de aceia, cari și-ar scî câștiga pâinea de toate zilele, ar premerge cu exemplu în comunele lor, și cu chipul acesta am da un ajutor real la ameliorarea agriculturii noastre și la creșterea avuției naționale.

2. Locul școlii agronomice de înființat.

Privitor la locul unde ar fi să se înființeze școala agronomică scoatem tot din revista „Transilvania” (pag. 251—254) din 1868 următoarele: „...Au trecut... o jumătate de secol, de când Europa civilisată a prevăzut necesitatea institutelor agronomice și le-a înființat în toate părțile. E timpul dar să ne deșteptăm și noi din letargie, după o jumătate de veac, e timpul să adoptăm și noi acest principiu salutar! La lucru dar... și *institutul agronomic deîmpreună cu economia de mustră e înființat!*... Națiunea română e în aceea plăcută pusețiune de a pute înființa *numai decât cel puțin un institut economic* (să nu dic mai multe) *împreună cu economia de mustră*, și încă ce e mai mult, *fără spese!* Iată cum: gimnasiul național din Blaj posedă în Bucerdea grânoasă în apropierea Blajului un dominiu cam de 1270 jugere, cu pământ de calitatea cea mai bună în patrie, comasat într-atâta, încât se poate purta într'ensul economie rațională fără piedeci. Acest dominiu s'ar pute instrua bine, introducându-se economia rațională, pe lângă care ar aduce pe fiecare an cel puțin cu 15—20,000 fl. v. a. mai mult venit, ca în starea lui actuală, pre lângă modul de cultivare, ce se practică astăzi aici...” Spre documentarea celor afirmate se aduce un exemplu din economia de pe domeniul Liebigitz al principelui I. Schwarzenberg din Boemia, unde prin economie rațională venitul s'a duplicat față de economia cu ogoară, cum se practică azi la noi.

Se dice mai departe în susnumitul articol: „Dominiul gimnasiului din Bucerdea încă s'ar pute organiza foarte ușor, incredințându-se unui individ apt, dându-i-se întru ajutor 1—2 adjuncți. În acest dominiu apoi s'ar pute primi 20—30 tineri de țărani dela 16 ani în sus, cari au frecventat școale populare. Aceștia să capete nutrețiment regulat, cei mai miseri sau cu toții, după împregiurări și vestminte, din fondul dominiului, pentru care beneficiu să fie îndetorați a

lucra la toate lucrurile economice. Aceștia nu ar fi deloc spre greutatea dominiului... Directorul dominiului dimpreună cu adjuncții pe lângă o remunerațiune moderată, ce ar pute-o da „Asociațiunea“ deocamdată, să fie obligați a propune acestor tineri in oarele prescrise, și mai vartos preste iarnă, studiul economiei și alte științe necesare și coordonate acestuia în teorie, iar în praxă pe câmp, în grădini și în jurul dominiului. Afară de acești 20—30 tineri interni se mai pot primi în acest institut și alții cu locuința afară sau și înlăuntru pe lângă o sumă anumită de bani și bucate, susținându-se cu spesele proprii, frecventând numai oarele de învățământ și exercițiile practice. Cursul să dureze cel puțin 2 ani... Dar nu numai în Bucurdea, ci și în Cut, Spring, Blaj și aiurea s'ar pute înființa institute agronomice cât mai degrabă... Aceste ar fi chiar institute salutare și binefăcătoare pentru bietul țeran român, care geme sub jugul greutăților și al întunecului, fără pic de milă, neavând încă până acuma institute, dela cari să tragă el de dreptul folosul, *institute pentru poporul țeran*, pentru cea mai însemnată parte a națiunii... Nouă aceste ne sunt necesare înainte de toate...”

Chestia înființării de școale agricole românesce a mai fost tractată în „Transilvania“ din 1871 pag. 244, unde, între altele, se dice că avem trebuința de „cel puțin trei școale practice de agricultură ca cea dela Bistrița și ca cea dela Brașov, pentru Românii transilvani în diferite ținuturi, și în limba românească. Nicăiri însă ca în comitatul Hunedoarei, unde este vai de locuitorii lui“.

În „Trans.“ din 1872 la pag. 40—41 și 77—80 se tractează mai pe larg din partea fericitului G. Baritiu chestia unei școale de agricultură în districtul Făgărașului, combinată cu o școală primară. Din aceste articole destul de interesante nu reproducem. Cei-ce au însă a se ocupa cu „inițierea înființării unei școale agronomice românesce“ vor face bine, ținând samă și de numitele articole, în cari se discută și asupra chestiei financiare etc. a chestiunii. De altfel comitatul Făgărașului și aji e lipsit de o școală agronomică.

O propunere concretă privitor la locul înființării de școale agronomice face *Ion de pe Văcarea*, care într'o serie de articole publicate în „Gazeta Transilvaniei“, începând cu Nr. dela 3 Aprilie 1901, se ocupă cu chestia de «*Organizațiuni economice și școale profesionale*». Autorul articolelor din vorbă crede că școalele populare, odinioară grănițeresce „ar merita să fie reformate în școale profesionale, chiar dacă din 2 sau 3 s'ar face una singură centrală cu un curs de unul sau doi ani....“.

Încheiem deocamdată cu speranța, că se vor găsi și alte persoane, cari să aducă lumină în chestiunea aceasta atât de importantă, și astfel să înlesnească *Secțiunii economice a Asociațiunii* inițierea cât mai temeinică și mai grabnică a înființării unei școale agronomice românesce.

S

Desbaterile asupra conversiunii ungare.

(#) Atât în țeară cât și în străinătate s'au urmărit cu mult interes desbaterile dietei ungare asupra proiectelor de conversiune, astăzi sancționate în lege.

Opozițiunea s'a pus eminent pe punctul de vedere, că timpul pentru tranșarea acestei mari operațiuni ar fi prematur și că trebuia să se aștepte până-ce renta în coroane ungară va fi ajuns un curs pari. Atunci—susținea opoziția—ministrul de finanțe ungar ar fi putut exopera un curs cu 4 procente mai urcat pentru titli cari sunt a se preschimba în rentă emitendă, prin ceea-ce s'ar fi făcut o economie de cel puțin 40 de milioane coroane. Făcându-se acum conversiunea, se necesitează o considerabilă înmulțire a îndatorării în capital. Căci pentru ca să se poată face o rescumpărare de neto 1037 milioane coroane este necesară o emisiune de 1090 milioane coroane de rentă de 4% cu un curs de 95½.

Ministrul de finanțe Dr. Lukács și-a apărat proiectul, susținând, că fiind siguri de un cas când cursul rentei de coroane ar fi mai mare și alte condiții neapărat necesare reușitei unei conversiuni ar fi date, atunci s'ar pute dice că conversiunea este prematură. Dar de fapt noi trăim astăzi într'un timp de o plethoră nenaturală de bani. Este deci foarte nesigur, dacă în anii proximi după inactivarea plăților în număr, etalonul scăzut de astăzi se va mai menține. Asemenea nu se poate sci dacă conjunctura deosebit de favorabilă pentru rente și valori de plasament va fi de durată mai lungă. În anul 1896 renta ungară de coroane a fost deja aproape de pari, pe când în anul expirat ea s'a mișcat cu circa 10% sub cursul pari. Mai departe scopul principal la o astfel de conversiune este ca aceea să reușească, astfel ca în consecuență preschimbarea hârtiilor să se poată face în măsură cât mai mare. Ministrul a relevat și faptul, că cu cât cursul rentei de 4% care se oferă spre schimbare este mai urcat, cu atât scade probabilitatea pentru reușita convertirii rentei.

Aceasta se explică ușor, deoarece-ce capitalistul va primi numai cu greu sau nu o va primi chiar de loc renta de 4%, când nu are prospecte de a profita ceva în viitor. În cazul acesta el va preferi ași investi capitalul în alte valori de 4 sau de 4½%. — Dealtcum și în Anglia cele mai mari conversiuni s'au făcut astfel că din acelea a rezultat o urcare în datoria de capital.

O necunoscință în materie de finanțe de stat a dovedit propunerea, care a ținut într'acolo, ca conversiunea să fie executată în regia proprie a statului, deci fără intermedierea băncilor.

Motivarea a fost și mai debilă. Deputatul respectiv susținuse, că dacă orașului Budapesta i-a succedea aduna în calea subscripțiunii publice 32 milioane coroane, se poate admite că și această conversiune de o miliardă ar pute succede în acelaș fel.

Deoarece-ce însă o mare parte a titlurilor vechi de 4½% se găsește plasată în străinătate, guvernul nu putea să se lipsească de sucursul consortiului băncilor. Guvernul afară de aceea și-a stabilit bine partea sa de profit în două feluri. Anume întâi participă cassa de păstrare postală ungară cu 15% la profitul din conversiune, al doilea administrația financiară primesce 50% din câștig, considerându-se un marge de 1%.

Mai serioase au fost propunerile ce s'au făcut în sensul, ca renta să fie exprimată nu numai în coroane ci și în franci, mărci și funți sterlingi. Marele împrumut al orașului Viena, care va ajunge proxim la subscripțiunea publică în monarhie și în străinătate, conține promisiunea plății și în valută străină, prin ceea-ce primarul Vienei și-a asigurat un curs mai favorabil de primire.

Ministrul de finanțe a admis, că prin emiterea rentei și în valută străină s'ar fi putut câștiga un curs mai favorabil cu 2 până în 3 procente, însă desavantajele, care necesarmente ar fi urmat din această împregiurare ar fi paralisat cu siguranță beneficiile amintite. Un asemenea pas cel puțin ar fi fost inoportun acum în ultimul stadiu al regulării valutei. În străinătate cu drept cuvânt s'ar fi dubitat în reușita conversiunii, dacă ministrul de finanțe ungar ar fi recunoscut o deosebire între renta de coroane actuală și între o rentă de coroane în care se stabilește o promisiune în aur. Ministrul de finanțe însă a atras atențiunea și asupra altui pericol mai mare. Prin aceasta anume ar intra în sistemul nostru valutar o bifurcațiune pernicioasă, căci în scurt timp acest sistem s'ar fi imitat de către întreprinderile private. Creându-se astfel două feluri de valori: unele cari sună în aur și altele, cari se emit numai în valută de coroane, unitatea valutei noastre a fi fost periclitată.

A fost deci chestie de prudență a nu admite nici o schimbare față de emisiunea rentei de coroane de mai înainte.

Renta de coroane ungară posedă în Germania o piață extinsă. Publicul german o preferă celei austriace. Iar dacă condițiile de preschimbare ale titlurilor de $4\frac{1}{2}\%$ vor fi stabile și revirimentele rentei ungare de coroane 4% vor arăta dimensiunile mai mari de mai înainte.

Șovinistii maghiari voiau ca convertirea titlurilor vechi de $4\frac{1}{2}\%$ să nu se facă în 4% ci în $3\frac{1}{2}\%$. O rentă ungară de $3\frac{1}{2}\%$ ar fi putut reuși cu un curs de primire de maximum $86\frac{1}{2}\%$. Pentru ca însă să se procure necesarele 1037 milioane coroane, ar fi trebuit să se emită 1200 milioane coroane. Prin urmare s'ar fi necesitat înmulțirea datoriei cu 163 milioane coroane. Afară de aceea experiențele ce s'au făcut în trecut cu tipul de $3\frac{1}{2}\%$ nu au fost de loc favorabile. De aceea această cale s'a ținut deschisă pentru viitor, care împregiurare s'a prevădut și în lege. Prin operațiunea conversiunii statul ungar va dobândi o economisare de interese și de amortisare de 7 milioane coroane, din cari circa jumătate se repartizează pe interese. Deci conversiunea este de decisivă importantă atât din punct de vedere al creditului de stat cât și în privința regulării valutei.

Funcționarii comitatensi la bănci.

Chestiunea sulevată în anul trecut în Făgăraș, dacă funcționarii comitatensi pot fi sau nu membrii în direcțiune ori în comitetul de supraveghiere, s'a pus din nou pe tapet și anume deastădată din partea vicecomitetului din comitatul Torontal, care basat pe hotărîrea principială a ministrului de interne, emanată sub Nr. 13757/902, a adresat către toți protopretorii din comitat, funcționarii din centru și către primarii orașelor recercarea, să se declare, la cari institute de bani și societăți pe acțiuni ocupă dênșii ori subalternii

lor posturi de membrii în direcțiune ori în comitetul de supraveghiere? În hotărîrea principială citată adevărat ministrul a enunțat, pe baza unui cas concret, că postul de president al scaunului orfanal și cel de fiscal comitatens este incompatibil cu postul de membru în comitetul de supraveghiere, fiind-că datorința funcționarului public este a-și consacra întreg timpul și toată activitatea numai serviciului public și a se retrage dela ori-ce alte ocupațiuni. Enunțațiunea ministrului se poate considera, după părerea lui „M. P.“, numai ca o dorință și casul care a provocat această enunțațiune, nu poate servi drept motiv ca *toți* funcționarii comitatensi să se retragă dela conducerea ori supraveghierea institutelor de bani. Până nu se va fi adus în chestiunea aceasta o lege pozitivă, se poate enunța numai, ceea-ce rezultă de altcum și din hotărîrea principială citată, că acei funcționari comitatensi resp. magistratuali, cari ocupă posturi de membrii în direcțiune ori în comitetul de supraveghiere la vre-un institut de bani, nu pot conlucra la rezolvarea afacerilor pendente ale institutelor respective la comitat ori la oraș.

JURISDICȚIUNE.

Dreptul asupra tantiemei este a se valida în prima linie la autoritățile industriale.

(Curia reg. sub Nr. 168/902).

*

Încheierea contractului. Contract de vânzare-cumpărare se poate încheia, în mod valid, și asupra unor astfel de obiecte, cari la încheierea contractului încă n'au format proprietatea vinătorului; asemenea se poate încheia în mod valid și contract de închiriere cu privire la localități, cari la încheierea contractului încă n'au stat la dispozițiunea închiriatului. În casul acesta este datorința vinătorului resp. a închiriatului de a se îngriji, ca până la terminul contractat, să ajungă în proprietatea obiectelor vândute resp. închiriate. În cas contrar, cumpărătorul resp. chiriașul este îndreptățit a resilia contractul încheiat în mod valid și a pretinde desdaunare.

(Curia reg. sub Nr. 57/902).

*

Prescripțiunea cambială. Intentarea acțiunii (pîrei), ce este drept, intrerupe prescripțiunea; dacă însă din neglijența creditorului cambial, procesul intentat pausează întreg timpul de prescripțiune legal, atunci dreptul de regres înceată, pentru-că prescripțiunea este numai în acel cas absolut exchisă, când pretensiunea cambială a fost judecată prin sentință ridicată la valoare de drept. Decisiunea sumară neîntămată debitorului cambial, însă nu are acest efect.

(Curia reg. sub Nr. 853/901).

LEGISLAȚIUNE.

Revisuirea legii privitoare la cassa muncitorilor agricoli. Am fost înregistrat și noi la timpul său scirea, că în Ungaria a fost înființată o cassă regnicolară de ajutorare a muncitorilor agricoli, îndeosebi pentru ajutorarea zilerilor și a economilor cu mai puțină avere. Legea privitoare la această cassă de ajutorare — e vorba — să se revisuiască în scopul de a-i se aduce unele ameliorări. Proiectul

de revisuire este deja în lucrare, și schimbarea cea mai însemnată ce se are în vedere este ca membrii să plătească taxele obicinuite numai timp de 25 ani și nu până la sfârșitul vieții, cum este prevăzut de present în lege.

STATISTICĂ.

Muncitorii industriali în România. „Evenimentul“ a stabilit o statistică a referințelor muncitorilor industriali în o serie de orașe ale regatului României. Cifrele sunt următoarele:

Iași . . .	896	muncitori români,	2563	munc. ovrei
Tulcea . .	1229	”	462	”
Galati . .	2009	”	1062	”
Constanța .	248	”	107	”
Botoșani .	887	”	1659	”
Piatra-Neamț.	957	”	739	”
Focșani .	780	”	613	”
Roman . .	563	”	692	”
Bacău . .	173	”	509	”
Dorohoi .	280	”	465	”
Fălcieni .	165	”	509	”
	8187		9380	

Această statistică dovedește îndeajuns îndreptățirea articolului 95 din noua lege industrială, care preferă muncitorii români la toate întreprinderile și livrerările pentru stat. pentru districte și comune precum și pentru oficiile militare și civile la întreprinderi ale căror lucrări nu trec peste suma de 30000 franci, chiar și în cazul când ofertul muncitorilor români ar fi cu 5% mai scump decât al concurenței.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 24 Aprile 1902.

Astăzi s'a început la bursa din Viena prolongațiunea de ultimo. Pe când în piața liberă a fost cerere continuă de bani în afaceri de escompt și s'au încuviințat pentru cambii de prima clasă 2 $\frac{3}{4}$ procente, băncile au pus la dispozițiune în afaceri de deport bani cu 3 până la 3 $\frac{1}{4}$ procente. Din London se anunță, că prin efectuarea promptă a înscrierilor la subscripțiunea împrumutului nou englez, s'au liberat într'o singură zi 7 milioane funți sterlingi, cari au servit de cauțiune, și prin aceasta s'au ameliorat simțitor referințele pe piața de bani engleză.

*

Abundență de bani. Este imbucurător, că în Saxonia, unde în anul expirat s'au petrecut cele mai multe catastrofe la bănci, începe a cresce spiritul de economie. După o publicațiune oficioasă la cele 301 case de păstrare ce există în Saxonia s'au depus în luna Ianuarie a. c. M 37.539.517 și s'au ridicat numai M 22.947.492. Prin urmare au intrat la casele de păstrare amintite într'o singură lună cu 14 $\frac{1}{2}$ milioane mărci mai mult, decât s'au ridicat.

*

Monetisare și circulațiunea monetelor. În cartalul I al anului curent nu s'au bătut monete de

loc. Din monetele aflătoare în deposit s'au pus în circulațiune: 3000 buc. à 20 f. de nichel, 1.981.219 buc. à 2 f. și 562.000 buc. à 1 f. în valoare totală de K 45.544-38. Până acum s'au pus în circulațiune: 54 mil. buc. à 20 f.; 71.985.000 buc. à 10 f.; 181.507.514 buc. à 2 f. și 34.557.443 buc. à 1 f. În deposit au mai rămas: 15.000 buc. à 10 f.; 93.780.495 buc. 2 f. și 24.852.000 buc. à 1 f. în valoare totală de K 2.125.629-90.

Situațiunea monetelor de argint a rămas în cartalul I al anului curent neschimbată, fiind deja întreg cuantul bătut în circulațiune, anume: 3.840.000 à K 5.— și 60 mil. à K 1.—.

♣

COMERCIU.

Comerțul de bucate cu termin. În Austria abia este ați o chestiune care să preocupe în grad mai mare opiniunea publică, decât chestiunea ștergerii comerțului de bucate cu termin la bursă. Dar cu cât se discută mai mult asupra acestei chestiuni, cu atât — se pare că — ideile devin mai încurcate; guvernul nu pare decis să iee o atitudine hotărâtă; ar dori să satisfacă pretensiunile agrarilor, însă i-ar plăcea și să sustină importanța bursei de bucate vieneze, bine știind, că dacă aceasta va fi excomunicată din Viena, piața principală de bucate a monarhiei pe dată are să devină Budapesta. Intre astfel de împregiurări nu e mirare, că se ivesc nouă și iar nouă proiecte de legi cu privire la comerțul de bucate cu termin. Deja se discută asupra proiectului al patrilea, dar nu e exchis să iese la suprafață un al cincilea și al șeselea proiect, ca semn, că guvernul și deputații înșiși nu sunt în clar cu ceea-ce voiesc. Proiectul ultim al lui Iro este esențial mai moderat decât al guvernului; în acesta încă se accentuează ștergerea comerțului de bucate cu termin, însă proiectul acesta nu intenționează a lovi cu pedepse pe cei-ce contractează astfel de afaceri, și nu se amestecă în autonomia bursei. Unii deputați au arătat, că dacă nu va șterge totdeodată și Ungaria comerțul de bucate cu termin, legea din vorbă are să aducă mare pericol asupra Austriei. De altă parte se stăruie cu multă insistență, ca și în Ungaria să se iee măsurile de lipsă contra comerțului cu termin dela bursă.

De sine se înțelege, că mercantiliștii din Ungaria mișcă toate petrite pentru zădărnicierea executării acestui plan, pe care îl țin foarte periculos pentru dênșii. Ei dic, că a sosit timpul, ca bursa de bucate din Budapesta să fie ridicată la un nivel înalt și să se lucreze fără preget în direcțiunea de a se strămuta piața de bucate a monarhiei din Viena la Budapesta.

Din ștergerea tirgurilor de bucate cu termin marea mulțime a populațiunii din țeară, îndeosebi agricultorii de sigur n'au să peardă. De aceea și noi numai bucura ne putem, vedând ținta frumoasă spre care partida poporală germană din Austria și agrarii din Ungaria înaintează cu pași siguri.

+

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Cassa de păstrare“ societate pe acțiuni în Mercurea. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 23 Martie 1902 sub presiul vicepresidentului d-l Ioan Măcelariu, fiind notar d-l Aurel P.

Barcianu, iar verificatori ai procesului verbal d-nii *Ilie Floașiu* și *Nicolae Albu*. Prezenți au fost 35 acționari, reprezentând 265 acțiuni cu 68 voturi.

Impărțirea profitului net de K 9310.— s'a hotărât astfel: Dividendă și supradividendă K 4480.—. Fondului de rezervă K 4783·88. Scopuri filantropice-culturale K 46·54. Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a dat pentru susținerea organului economic din Sibiu „Revista Economică”. Dividenda fixată cu 7% = K 7.— de cupon se plătește imediat după adunarea generală. În direcțiune s'a ales în locul devenit vacant prin reposarea membrului *Ioan Nicoară* d-l *Dr. George Proca*, profesor seminarial în Sibiu, iar în comitetul de supraveghiere d-nii *Vasile Aldea*, *Ilie Măcelariu*, *Vasile P. Dobrescu*, *Moise Oprșișiu* și *George Muntean*.

*

„*Corona*” reuniune de păstrare și anticipare, ca societate în Timișoara și a ținut adunarea generală la 26 Februarie 1902, sub presiunea dlui *Ioan V. Barcian*, fiind notari dl *Vicențiu Belintan*, iar verificatori ai procesului verbal d-nii *Valeriu Doboșan* și *Eftimie Nicol*. Prezenți au fost 54 cuoștiști, reprezentând 202 cote cu 180 voturi. Profitul net de K 901·62 s'a distribuit astfel: 5% interese după cotele deplin solvite K 537·55 și fondului de rezervă K 364·07.

În direcțiune s'au ales d-nii *Paul Pisica*, totodată și director executiv și *Ilie George*, iar în Comitetul de supraveghiere s'au ales d-nii *Ioan Doboșan*, învăț. și *Filip Petrovici*, comerciant, membrii ordinari și dl *George Toth* suplent.

* BCU Cluj / Central

„*Munteana*” institut de credit și păstrare, soc. pe acțiuni în Offenbaia. Bilanțul acestui institut pe anul 1901 se încheie cu o pierdere considerabilă în sumă de K 22,812·83, ceea-ce este o aparițiune neobicinuită la băncile noastre, cari până acum au prosperat aproape fără excepțiune. În comparațiune cu bilanțul anului precedent singuraticile poziții ale bilanțului ultim se prezintă astfel: *Cassa* K 2034·87 (în 1900 K 2032·35); *Cambii de bancă* K 149,108.—, față de K 168,429.— în 1900, deci poziția aceasta s'a redus cu K 19,321.—. *Imprumuturi pe obligațiuni* K 2833·40, arătând față de 1900 o reducere de K 4879·86. *Realități* K 2187·47 (în 1900 K 1589·90). *Debitori* K 197.—, față de K 4377·74; prin urmare poziția aceasta s'a redus cu considerabila sumă de K 4180·74. *Interesele restante*, cari în bilanțul pro 1900 figurau cu K 8624·38 au fost eliminate din bilanțul ultim cu totul.

Pasivele se prezintă astfel: *Fond de rezervă* K 22,009·09 (în 1900 K 22,414·27), *Depozite spre fructificare* K 25,944·91 față de K 31,148·30 în 1900. *Reescompt* K 89,930.— (în 1900 K 96,302·28). *Interesele transitoare anticipate*, cari în 1900 au fost de K 354.—, sunt prezentate acum cu suma de K 2222·21.

Fără a cerceta cauzele, cărora se datorează pierderea de K 22,812·83, cu care se încheie bilanțul, ce ne preocupă, constatăm numai, că în cele din urmă direcțiunea s'a hotărât a elimina din active unele poziții dubioase și a prezenta astfel publicului interesat un bilanț real, ori cât de trist ar fi acela.

Cu ocaziunea aceasta credem că nu va fi fără interes pentru cetitorii noștri, dacă le vom prezenta câte-va date din viața acestei societăți în ultimii 10 ani, date în multe privințe foarte instructive.

Societatea s'a înființat la 1889 cu capital social de K 40,000 și a încheiat bilanțul anului

	Cu profit net de	Int. trans. ant.	Div. cont. deb. și Int. restante.
1892	K 7678.—	K 3750.—	K 3240.—
1893	„ 9042.—	„ 5068.—	„ 4576.—
1894	„ 8736.—	„ 1904.—	„ 3498.—
1895	„ 5090.—	„ 546.—	„ 4586.—
1897	„ 4286.—	„ 606.—	„ 11344.—
1898	„ 3158.—	„ 752.—	„ 15944.—
1899	„ 2912.—	„ 689.—	„ 11454.—
1900	„ 2641.—	„ 354.—	„ 10213.—
1901 cu pierdere	„ 22812·83	„ 2222.—	„ 197.—

Cifrele acestea arată o reducere progresivă a profitului net și a intereselor transitoare anticipate, din contră o creștere progresivă a poziției Diversi debitori și interese restante.

Dividenda anilor 1892—1901 se prezintă astfel:
 pro 1892: 10% = K 4.—.   pro 1897: 8% = K 3·20.
 „ 1893: 11% = K 4·40.   „ 1898: 6% = K 2·40.
 „ 1894: —   „ 1899: 6% = K 2·40.
 „ 1895: 8% = K 3·20.   „ 1900: 6% = K 2·40.

Adunarea generală (a XIII) s'a convocat pe 15 Maiu a. c. n. pe lângă următoarea ordine de ți: raportul direcțiunii pro 1901; raportul comitetului de supraveghiere; prezentarea bilanțului și decidera asupra pretensiunilor dubioase de K 22,812·83; fixarea marcelor de prezență pe 1902 și eventuale propuneri în cadrul statutelor. Acțiunile sunt a se depune până la deschiderea adunării generale.

*

Adunări generale au convocat următoarele institute de bani române, și anume pe:

4 Maiu „*Olteana*” în Viștea inf.

15 Maiu „*Munteana*” în Offenbaia.

*

Bănci populare în România sunt de prezent 256, cari reprezintă un capital de Lei 2,346,046·18, cu 20,404 membri. Pentru a se cunoaște situația clară a acestor bănci și pentru a avé un punct de plecare, dl G. Dumitrescu-Bumbesci, delegat pentru înființarea și conducerea băncilor populare, a dat pe județe și comune un mic istoric și cu situația fiecăreia în parte, material care ar pute forma primul anuar al băncilor populare din țeară pe 1901 și care — cum dice dl Dumitrescu într'o adresă către ministrul cultelor și instrucțiunii — ar trebui de acum înainte să se facă la sfirșitul fiecărui an, pentru a se vedé progresul în general al tuturor băncilor și al fiecăreia în parte.

+

CRONICĂ.

Statificarea casselor comitatense. Conform unui rescript, adresat de ministrul de interne Széll tuturor vicecomiților comitatensi, deia 1 Ianuarie 1903 cassele comitatense și exactoratele, conform legii, vor fi împărțite la direcțiunile financiare.

*

Coșnițe și recuise de stupărit eftine se pun la dispoziția stuparilor din partea Reuniunii regnicolare de stupărit (Budapesta, VII., Damjanich-utza, Nr. 34/b.) Reuniunea vinde mierea și ceara membrilor ei fără să le compute vre-o cheltuială, îngrijindu-se și de vasele de transport. La cerere foaia reuniunii se trimite gratuit.

ÎNVEȚĂMÎNT.

Cursuri de vierit pentru învățători. Dela 29 Aprilie până la 12 Maiu n. a. c. se va ține în Aiud cursul de vierit de primăvară din acest an pentru învățătorii din părțile transilvane. Cererile sunt a se trimite prin inspectoratul reg. școl. inspectorului de vierit (Kerületi szőlőszeti és borászati felügyelő), respective direcțiunii școlai de vierit (vinczellériskola igazgatósága) din cercul la care aparține comuna, în care funcționează petentul. Învățătorii admiși capătă K 120 în 2 rate egale, una pentru cursul de primăvară, alta pentru cursul de toamnă.

*

Curs de stupărit în Gödöllő. În economia de stupărit din Gödöllő se va ține în Maiu și Iunie a. c. câte un curs de stupărit de câte o lună, la cari se vor primi câte 20 persoane (grădinari, viieri, pădurari, cantonieri dela căile ferate, economi și mici proprietari). Cei-ce doresc să participe la unul din aceste cursuri au să petiționeze la inspectoratul regnicolar de stupărit (az országos méhészeti felügyelő-séghez-Budapest I. Krisztina-körut 91) până la 30 Aprilie n. a. c.

Pentru mai bună informare a cetitorilor în această privință amintim următoarele: în Gödöllő s'a înființat o stupărie de model provădită cu toate recuizitele trebuincioase la stupărit. Sunt acolo tot felul de coșnițe, începând dela cele mai simple până la cele de sistemul cel mai nou, apoi recuizite, dela cele mai eftine până la cele mai scumpe. Participanții vor lua totodată lecțiuni în atelierul de tâmplărie al economiei și cum să-și confecționeze înșiși coșnițele.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 23 Aprilie 1902.

Grâu de Bănat	prima per 50 kg. vinde	8-85—9-20
" " Tisa	" " " " " "	8-95—9-40
" " Pesta	" " " " " "	8-90—9-30
" " Alba-reg.	" " " " " "	8-90—9-30
" " Bacica	" " " " " "	8-75—9-10
Secară	" " " " " "	7-05—7-25
Orz	" " " " " "	5-75—6-20
Ovăș	" " " " " "	7—7-50
Porumb	" " " " " "	4-85—5-90
Rapiță	" " " " " "	— — —
Untură de porc B.-Pesta	" " " " " "	— —57—
Slănină (clisă)	" " " " " "	47-50—51-50

Bursa de București.

Cursul din 22 Aprilie 1902.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	96 ¹ / ₄
" " internă 5%	" "	—
" " 274 mil. 4%	" "	85 ¹ / ₂
" " 1898 4%	" "	86—
Fonciare rurale 5%	" "	96 ¹ / ₃
" " 4%	" "	84 ¹ / ₂
Scris. fonc. urb. București 5%	" "	83 ¹ / ₈
" " " Iași	" "	77 ¹ / ₄

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 23 Aprilie 1902.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
Datoria publică comună.			
5	Renta unit. Banenote, Mai, Nov., 16% dare	101-85	102—
5	" " arg. Ian., Iulie. 16% " "	101-75	102—
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% " "	194—	193—
5	" " " 1860 à fl. 500— " 20% " "	154-50	155—
5	" " " 1860 à fl. 100— " 20% " "	186—	185-50
—	" " " 1864 à fl. 100— " 20% " "	250—	250—
Datoria publică austriacă.			
4	Renta austr. aur., scut. de dare	120-55	121—
—	" " Cor.	99-65	99-90
3 ¹ / ₂	" " de invest.	91-20	—
Datoria publică ungară.			
4	Renta ung. aur., ... scut. de dare	120-15	120-35
4	" " Cor.	97-95	—
4 ¹ / ₂	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, " " "	121-50	121—
4 ¹ / ₂	" " " " 1889, arg. " " "	101-65	101-60
4 ¹ / ₂	" " " " 1876, aur. " " "	121-50	121—
—	" " ung. cu premii à 100 fl.	206—	207—
4	" p. regul. Tisei . . . . . sc. de dare	163-75	163-75
4 ¹ / ₂	Oblig. ung. de regalii	101-65	101-50
3	Impr. p. regul. Porții de fier	85-25	86—
4	Oblig. rurale croato-slavone	97—	98—
4	" " ungare	98-30	98-50
Alte datorii publice.			
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	106—	—
5	Obl. Soc. Temeș-Bega	97-50	97-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	106-75	—
3	" " sêrbesci à 100 fr.	84-50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	108-25	—
—	Impr. bulgar 1889	99-75	100-50
Scrisuri fonciare și a. a.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	98-35	—
3	" " " " cu premii, 1880	270-50	—
4 ¹ / ₂	Banca austro-ungară	101-40	101-50
4	" " " " " "	101-40	101-50
4 ¹ / ₂	Banca comer. ung. Pesta	101-75	101-60
4 ¹ / ₂	Obl. com. ung., Pesta, amort.	106-10	107—
4	" " " 50 ani	98-25	100-75
4	" " Casei de păstr., cap., Pesta	101-60	96-76
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar ungar	98-35	101-25
4	" " " " " "	98—	98-25
5	Banca hipotecară ungară	101-80	101-50
4 ¹ / ₂	" " " " " "	101-90	101-50
4	" " " " " " cu premii	258-25	128-50
4 ⁰ / ₁₀	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	97-50	98—
5	Albina, Sibiiu	—	102—
4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	101-50
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	101-50
Losuri.			
	Basilica, à fl. 5—	20-10	20-25
	Credit, à fl. 100—	437—	438—
	Clary, à fl. 40— v. c.	175—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	550—	—
	Buda, à fl. 40—	207—	210—
	Pálffy, à fl. 40—	190—	193—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	58-25	58-75
	" " ungară, à fl. 5—	30-50	30-50
	Rudolf, à fl. 10—	83—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	240—	—
	Salzburg, à fl. 20—	83—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	280—	—
	Triest, à fl. 100— v. c.	250—	—
	" " à fl. 50—	429—	—
	"Jo sziv", à fl. 4—	—	11-25
Valute.			
	Galbini austr. sau ung.	11-37	11-39
	" c. reg.	11-32	11-32
	Napoleon'd'or (20 frei sau 8 fl. v. a.)	19-09	19-10
	20 Marce germ. aur	23-52	23-51
	5 ruble rusesci	—	2-54
	Bilete germ. 100 M.	117-47	117-50
	" franc. 100 Fr.	93-40	95-60
	Ruble, bilete, 100	254-50	—
	Lei românesci, 100	—	95-50

Pretul per bucată

„MIELUL“,

cassă de împrumut și păstrare în Poiana-Sibiului.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil al II-lea, la „Mielul“, cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în Poiana-Sibiului, se escrie concurs cu termin până la 15 Maiu n. a. c.

Venitele sunt:

Salar K 1000 și tantiemă statutară.

Absolvenții de scoalele comerciale, cari vor documenta și praxă dela vre-un institut de credit, vor fi preferiți

Poiana, la 8 Aprile 1902.

[3-3]

Direcțiunea.

Irina Dietrich

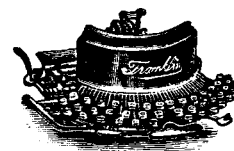
(Sibiu, str. Pintenului 7).

absolventă a școalei comerciale din Laibach, dă instrucțiune în stenografia germană și în scrierea cu mașina de scris.

Tot aici se pot lua informațiuni asupra

Mașinelor * *

* * de scris,

sistem american, de prima calitate.

Aceste mașini se pot intrebuița la scrierea în limba română, maghiară, germană și franțeză, dau până la 12 copii simultane, au tipuri legibile și multe alte avantagii.

→ Prețul K 360.— ←

The Standard Life Assurance Company

(„Standard“, societate de asigurare asupra vieții).

Fondată la 1825.

Governor: Principele Buccleuch and Queensberry. — Sediul: Edinburgh, 3 George Street. — Filiala pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4. — Reprezentanța pentru Transilvania și Banat: Sibiu, str. măcelarilor 15, unde se pot adresa și se resolvă corespondențe în limba română.

Venituri anuale . . . K 28.800.000.—

Aveea societății . . . K 230.000.000.—

Profit împărțit . . . K 150.000.000.—

Asigurări plătite . . . K 478.000.000.—

Societatea „Standard“ contractează ori-ce asigurări asupra vieții, oferind garanții depline, împreună cu condițiunile cele mai liberale și primele cele mai eține.

Extras din tablele de prime.

(Prime anuale (in Coroane) după un capital asigurat de K 1000.—).

Asigurări pentru cas de moarte.
(Primele se plătesc pân' la moarte).

Etatea	Prima anuală	Etatea	Prima anuală	Etatea	Prima anuală
20	16-30	33	21-50	46	33-90
21	16-50	34	22-10	47	35-30
22	16-70	35	22-80	48	36-80
23	17—	36	23-50	49	38-30
24	17-30	37	24-40	50	39-80
25	17-70	38	25-20	51	41-50
26	18—	39	26-10	52	43-30
27	18-50	40	27—	53	45-30
28	19—	41	28—	54	47-30
29	19-50	42	29—	55	49-50
30	19-80	43	30-10	56	51-80
31	20-40	44	31-30	57	54-30
32	20-80	45	32-50	58	56-90

Asigurări pentru cas de moarte.
(Cu plata primelor limitată).

Etatea	Prima de plată timp de 10 ani	Prima de plată timp de 20 ani	Etatea	Prima de plată timp de 10 ani	Prima de plată timp de 20 ani
20	39-20	24-30	35	49-50	31—
21	39-50	24-50	36	50-50	31-70
22	39-90	24-80	37	51-50	32-50
23	40-30	25—	38	52-50	33-20
24	40-80	25-30	39	53-70	34—
25	41-30	25-70	40	54-80	34-90
26	41-90	26—	41	56-10	35-80
27	42-60	26-50	42	57-30	36-70
28	43-30	27—	43	58-60	37-70
29	44-10	27-50	44	60—	38-70
30	45—	28—	45	61-30	39-70
31	45-80	28-60	46	62-70	40-80
32	46-70	29-20	48	65-60	43-10
33	47-60	29-80	50	68-70	45-80
34	48-50	30-40			

Asigurări mixte.

(De plată în cas de moarte ori la ajungerea unei anumite etăți).

Etatea	Suma asigurată se plătesc în cas de moarte ori la etatea de ani			
	50	60	65	70
20	27—	20-60	18-80	17-50
22	29-10	21-70	19-50	18-20
24	21-50	22-90	20-50	19—
26	34-60	24-40	21-60	19-90
28	38-30	26-20	23—	21—
30	42-90	28-30	24-70	22-10
32	48-50	30-80	26-50	23-90
34	55-60	33-70	28-60	25-60
36	64-80	37—	31—	27-50
38	77—	41-10	33-90	29-70
40	94-30	46—	37-20	32-20